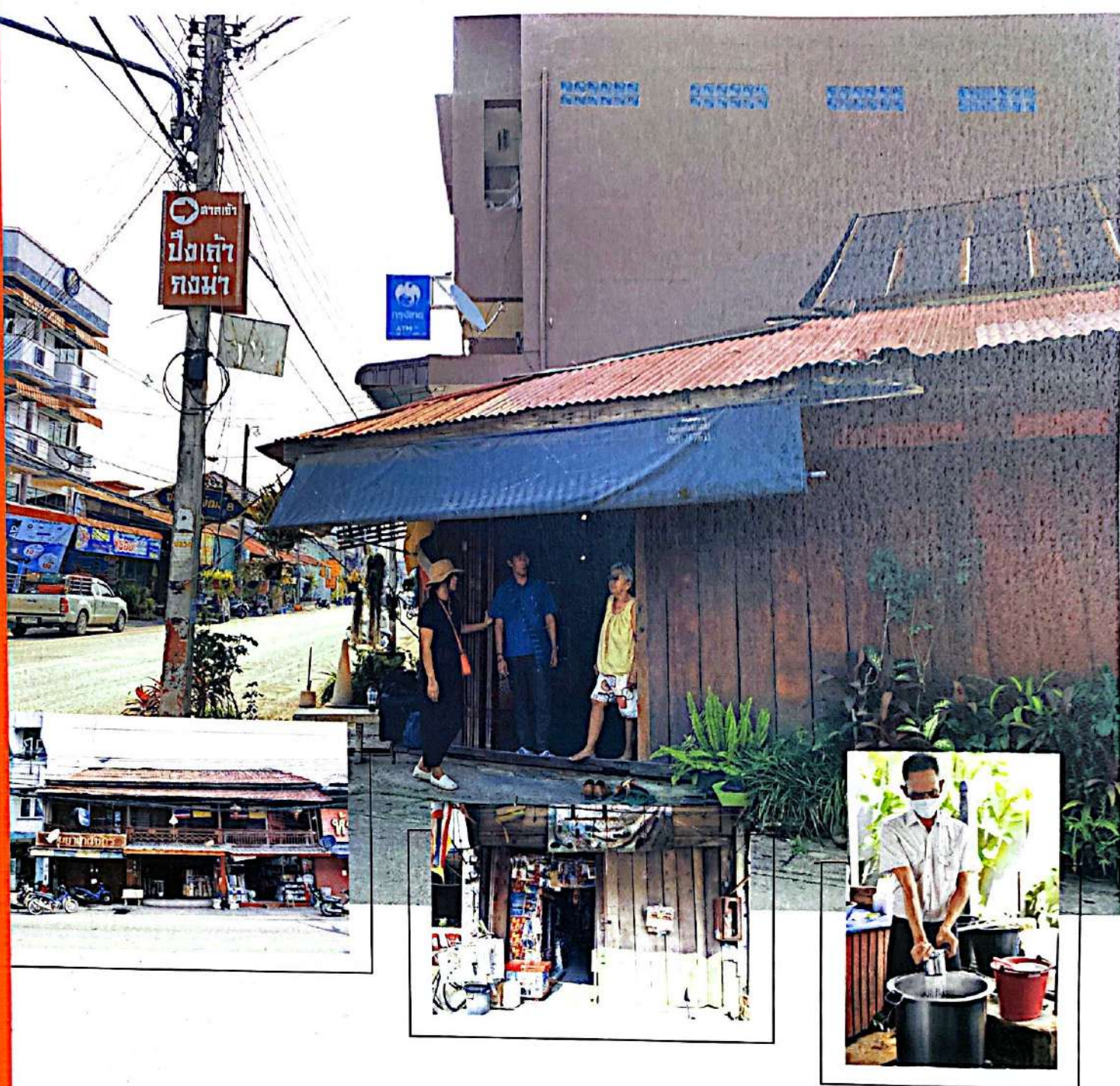

รายงานการศึกษาพื้นที่ย่านชุมชนเก่า ตลาดหล่มเก่า ตำบลหล่มเก่า อำเภอหล่มเก่า เพื่อเตรียมการประกาศเขตอนุรักษ์ จังหวัดเพชรบูรณ์

โดย หน่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมท้องถิ่นจังหวัดเพชรบูรณ์

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
สารบัญ	ก
บทนำ	๑
ความเป็นมา	๑
สภาพทั่วไปของอำเภอหล่มเก่า	๑
ที่ตั้งและอาณาเขต	๒
สภาพภูมิศาสตร์	๒
ประวัติศาสตร์ชุมชนหล่มเก่า	๓
ความรู้เบื้องต้นกับอาณาจักรล้านช้าง	๓
ความเป็นมาของประวัติศาสตร์ชุมชนหล่มเก่า	๓
การปกครองท้องถิ่น	๗
พัฒนาการในย่านชุมชนเก่า	๗
โบราณสถาน	๑๐
วัดตาล	๑๐
วัดทุ่งธงไชย	๑๔
วัดม่วงชุม	๑๕
วัดศรีมงคล	๑๖
วัดศรีสุมังค์	๑๗
วัดสระเกษ	๑๘
วัดวังเวิน	๒๐
สถาปัตยกรรมพื้นถิ่นตลาดห้องแถวขายของ	๒๒
ประเพณี	๒๘
เดือนอ้าย บุญเข้ากรรม	๒๘
เดือนยี่ บุญคูณลาน (บางท้องถิ่นเรียก “บุญกองข้าว”)	๒๘
เดือนสาม บุญข้าวจี	๒๘
เดือนสี่ บุญพระเวส	๒๘
เดือนห้า บุญสงกรานต์	๒๙

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
เดือนหก บุญบังไฟ	๒๙
เดือนเจ็ด บุญชำระ	๒๙
เดือนแปด บุญเข้าพรรษา	๒๙
เดือนเก้า บุญห่อข้าวประดับดิน	๒๙
เดือนสิบ บุญข้าวสาก หรือสลาก	๒๙
เดือนสิบเอ็ด บุญออกพรรษา	๒๙
เดือนสิบสอง บุญกฐิน	๒๙
สงฆ์พระธาตุวัดวังเวิน ประเพณี (เดือนห้า บุญสงกรานต์)	๓๐
แท่งกัณฑ์หลอน	๓๔
ประเพณีขานมเส้นหล่มเก่า	๓๗
ประเพณีแข่งเรือยาว	๓๗
พิธีกรรม	๔๐
พิธีแขวงทุ่ง	๔๐
พิธีปัว	๔๔
พิธีกินตองเจ้า บ้านวัดทุ่งธงไชย	๕๗
พิธีเลี้ยงปีเจ้าพ่อ	๖๖
ความเชื่อ ความศรัทธา	๗๘
ความเชื่อเรื่องผี	๗๘
นิทาน ตำนาน เรื่องเล่า	๘๑
นิทานพื้นบ้าน : เรื่อง ไฉ่ต่าบอดกับไฉ่ตื่ออ่าง	๘๑
: เรื่อง กำพรั้งบักสำน	๘๑
ตำนาน : เรื่อง ป่อน้ำศักดิ์สิทธิ์	๘๓
เรื่องเล่า : เรื่องเล่า วัดตาล	๘๔
: เรื่องเล่า หลวงพ่อใหญ่	๘๕
: เรื่องเล่า พระพุทธรูปสาวกหลวงพ่อใหญ่	๘๗

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
ภาษาไทยหล่ม	๘๘
ตัวอย่างคำศัพท์ภาษาไทยหล่ม	๘๘
ผญา	๑๐๓
ประเภทของผญา	๑๐๓
ความสำคัญของผญาที่มีต่อสังคมไทยหล่ม	๑๐๗
“สวดคฤหัสถ์” จำอวดสวดศพ	๑๑๑
บุคคลสำคัญ ชุมชนหล่มเก่า	๑๑๓
ขุนหล่ม เรื่องศักดิ์	๑๑๓
พระครูพัชรกิตติญาณ	๑๑๕
นายจำเนียร บุญสิงห์	๑๑๗
หมอพื้นบ้าน พืชสมุนไพร	๑๑๙
หมอเป่าพื้นบ้าน	๑๑๙
พืชสมุนไพรพื้นบ้าน	๑๒๔
คำผูกแขน คำควดข้าว	๑๒๙
คำผูกแขน	๑๒๙
การควดข้าว	๑๓๓
อาหารพื้นถิ่น	๑๓๕
อาหารคาว	๑๓๕
อาหารหวาน	๑๔๑
ผ้าทอและการแต่งกาย ชาวหล่มเก่า	๑๔๒
ความเป็นมา	๑๔๒
ขั้นตอนการทอผ้า	๑๔๔
“ผ้าทอ” กับความเชื่อ พิธีกรรม	๑๕๒
ลักษณะของลวดลาย “จีนหมี่คั่น” ไทยหล่ม	๑๕๔
ลักษณะการแต่งกายของผู้ชายชาวไทยหล่ม	๑๖๒
ลักษณะการแต่งกายของผู้หญิงชาวไทยหล่ม	๑๖๒

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
งานหัตถกรรม	๑๖๓
บายศรี	๑๖๓
ขันหมากเบ็ง	๑๖๗
ขันกระหย่อง	๑๖๙
ทุง ตุ้ง หรือธง	๑๗๐
มะขามและยาสูบ พืชเศรษฐกิจจังหวัดเพชรบูรณ์	๑๗๖
มะขาม	๑๗๖
ยาสูบ	๑๗๙
บรรณานุกรม	๑๘๑